

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Üniversite Yaşamına Uyum Düzeyleri

Ayşe Derya Işık¹

Özet: Bireyler yaşamları boyunca karşılaştıkları durumlara uyum sağlamaktadırlar. Mesleki hayata atılmadan önce alınan eğitimin son basamağı olan üniversite yaşamı da öğrencilerin uyum sağlamakta zorlandıkları bir durum haline gelmektedir. Birçok öğrenci ailelerinden ilk kez ayrılmakta, farklı bir kente gelmekte, yeni arkadaşlıklar kurmakta ve belki de en önemlisi eğitim hayatlarında ilk kez yetişkin bir birey olarak sorumluluk almaktadır. Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenliği adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeylerini belirlemektir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma Batı Karadeniz Bölgesindeki bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Lisans Programında okumakta olan 86 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgiler anketi ve Aslan (2015) tarafından geliştirilen Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek Kişisel Uyum, Sosyal Uyum ve Akademik Uyum olmak üzere üç faktörden oluşmuştur. Araştırma sonunda sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Üniversite yaşamına uyum düzeylerinin yüksek olduğu, üniversite yaşamına uyum düzeylerinin onların cinsiyetine, mezun oldukları lisenin türüne, kaldıkları yere, aylık harcama tutarlarına, çalışma durumlarına ve okudukları bölümü tercih etme sıralarına göre farklılaşmadığı, sınıf düzeyine, mezun oldukları lisenin bulunduğu yerleşim türüne, bölümden memnun olma durumlarına ve okudukları bölümü tercih etme nedenlerine göre farklılaştığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Yaşamı, Uyum, Sınıf Öğretmeni Adayı.

Geliş Tarihi: 22.05.2020 – **Kabul Tarihi:** 01.12.2020 – **Yayın Tarihi:** 25.12.2020

DOI: 10.29329/mjer.2020.322.13

LEVELS OF UNIVERSITY LIFE ADAPTATION OF PRESERVICE PRIMARY TEACHERS

Abstract: Individuals adapt to situations they encounter throughout their lives. The university life, which is the last step of the education received before professional life is taken, becomes a situation that the students are difficult to adapt to. Many students leave their families for the first time, come to a different city, make new friendships, and perhaps most importantly, for the first time in their education life, take responsibility as an adult individual. The aim of this research is to determine the level of adaptation to university life of the primary school teacher candidates. The survey model was used in the study. The research was carried out with 86 teacher candidates studying in the Primary Teaching Undergraduate Program of the Faculty of Education of a public university in the Western Black Sea. A personal information questionnaire and Adaptation to University Life Scale developed by Aslan (2015) was used as a means of data collection in the research. The scale consists of three factors; Personal Adaptation, Social Adaptation, and Academic Adaptation. At the end of the research, the

¹ **Ayşe Derya Işık**, Assoc. Prof. Dr., Eğitim Fakültesi, Bartın Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-9867-0904

Email: aysederyaisik@gmail.com

primary school teacher candidates have high levels of adaptation to university life, their level of adaptation to university life does not differ according to their gender, the type of high school they graduated from, their place of residence, monthly expenditure amounts, their employment status and the order they prefer their department, and the level of the graduate. It was determined that it differ according to the type of settlement where they are located, their satisfaction with the department and the reasons for choosing the department they study.

Keywords: University Life, Adaptation, Preservice Primary Teachers.

GİRİŞ

Bireyler yaşamları boyunca karşılaştıkları durumlara uyum sağlamaktadırlar. Uyum, organizmayı çevre ile etkileşimi açısından ele alan biyolojik kökenli bir kavramdır (Erdoğan, Şanlı ve Şimşek-Bekir, 2005). Sosyal anlamda uyum ise, bireyin sosyal çevresiyle etkili ilişkiler kurma süreci olarak tanımlanabilir (Duru, 2016). Uyum sürecinde bireyler, kişisel ihtiyaçlarını ve hedeflerini karşılamak için aktif bir biçimde çevrelerini şekillendirirler (Atwater, 1987). Her bireyin yaşam içinde karşılaştığı durumlar birbirinden farklı olduğundan bireylerin aynı duruma uyumu da kişisel olarak farklılaşmaktadır. Yalım (2007) yaptığı çalışma ile üniversite birinci sınıf öğrencilerinin uyumlarının onların psikolojik durumlarından etkilendiğini ve öğrencilerin sosyal destekleri yükseldikçe üniversiteye uyumlarının da arttığını belirlemiştir. Ceyhan (2006) ise yaptığı çalışmada iletişim becerileri ile ilgili olumlu algıya sahip kişilerin uyum düzeylerinin, olumsuz algıya sahip kişilere göre daha yüksek olduğunu saptanmıştır.

Başarı için gerekli olan uyum birçok faktörden etkilenmektedir. Sevinç (2010), öğrencilerin uyumlarını olumsuz etkileyen faktörlerin üniversiteye yönelik beklentiler ve tercih nedenleri olduğunu belirtmektedir. Khamis vd. (2002) Malezya'daki yerel bir kamu üniversitesinden gelen öğrenciler için uyum sorununa neden olan dört önemli sorun kategorisi belirlemiştir: akademik sorunlar, sağlık sorunları, finansal kriz, sosyal ve kişisel sorunlar. Bu sorunların her biri, yalnız veya bir arada, öğrencilerin eğitimlerini tamamlamamasına neden olabilecek ciddi uyum sorunları yaratabilir (Clinciu, 2013). Duru (2016) ise Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesinin farklı bölümlerinde öğrenim gören üniversite uyum sürecinde olan öğrencilerle bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; sosyal destek ve sosyal bağlılığın yalnızlıkla negatif, uyum zorluklarının ise yalnızlıkla pozitif yönde anlamlı ilişkileri olduğu ve sosyal destek, sosyal bağlılık ve uyum zorluklarının yalnızlığın önemli yordayıcıları olduklarını belirlemiştir.

Mesleki hayata atılmadan önce alınan eğitimin son basamağı olan üniversite yaşamı da öğrencilerin uyum sağlamakta zorlandıkları bir durum haline gelmektedir. Hemen hemen tüm yeni öğrenciler, bir üniversiteye girdiklerinde her öğrencinin gelişim hızına göre değiştiği bir ayarlama aşamasından geçmektedir (Blimling ve Miltenberg, 1981). Bu durum özellikle ergenlikten yetişkinliğe geçi arasındaki "ilk yetişkinlik" evresine denk düşmektedir (Mercan ve Yıldız, 2011, 136). Birçok

öğrenci ailelerinden ilk kez ayrılmakta, farklı bir kente gelmekte, yeni arkadaşlıklar kurmakta ve belki de en önemlisi eğitim hayatlarında ilk kez yetişkin bir birey olarak sorumluluk almaktadır. Üniversite yaşamının akademik, sosyal ve kişilerarası beklentilerin karşılanmaya çalışıldığı özel bir dönem olduğunu belirtilen Mercan ve Yıldız, 2011), özellikle bu dönemde yaşanan barınma, beslenme, ekonomik kaynakların kullanımı, kültürel farklar, güvenlik ve diğer bireyler tarafından kabul edilme ihtiyacı vb konuların üniversiteye yeni başlayan gençlerin ilk yıllarda yoğun stres yaşamalarına neden olabileceğini belirtmektedir. Tüm bu farklılaşmalar üniversiteye uyumda bazı sorunlara neden olabilmekte, bu durum da öğrenci başarısını ve doğal olarak mesleki yaşantısını etkileyebilmektedir. Çünkü üniversiteye uyum sağlayabilme, akademik başarı, yeteneklerin geliştirilmesi ve yeni becerilerin kazanılması açısından önemli iken, diğer yandan öğrencinin bireysel mutluluğu ve psikolojik sağlığı açısından da belirleyici bir değişken konumundadır (Karahan vd, 2005a, 7). Ayrıca öğrencilerin okudukları üniversiteyi/fakülteyi beklentilerinin altında bulmaları programa motivasyonlarını engellemekte ve uyum sorunlarının yaşanmasına neden olabilmektedir (Erdoğan, Şanlı ve Şimşek-Bekir, 2005). Fakat Dilekmen'in (2007) çalışmasının da gösterdiği gibi öğrencilere oryantasyon eğitimlerinin verilmesi ile uyum problemleri çözülebilmektedir. Aynı şekilde Karahan, Sardoğan, Özkamalı ve Dicle (2005a) de üniversitede sosyal etkinliklere katılan öğrencilerin uyum düzeylerinin daha yüksek olduğunu belirlemiştir.

Özkan ve Yılmaz (2010), Balıkesir Üniversitesi Bandırma Sağlık Yüksekokulu ve Bandırma Meslek Yüksekokulu bünyesindeki bölümlerin birinci ve ikinci sınıflarında okuyan öğrencilerin üniversite yaşamına uyum düzeyini incelemiştir. Yapılan çalışmada öğrencilerin üniversiteye uyum durumları ile anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, baba işi, okunan bölümü tercih etme nedeni, üniversite yaşamını sevme durumu, üniversitede kendini yalnız hissetme durumu, karşı cinsle olan arkadaşlık ilişkilerinde sorun yaşama, sosyal ve kültürel etkinliklere katılmada sorun yaşama durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır. Araştırma sonunda anne babası okuryazar olmayan, babası çiftçi olan, devam ettikleri bölümü aile, arkadaş ve öğretmenlerinin isteği ile tercih eden, üniversite yaşamını sevmeyen, kendilerini yalnız hisseden, karşı cinsle ilişkilerinde sorun yaşayan ve kültürel etkinliklere katılmada zorluk yaşayan öğrencilerin üniversiteye uyum sorunu yaşadığı belirlenmiştir.

Bülbül ve Acar-Güvendir (2014), üniversitenin ilk yılında, yükseköğretime amaç bağlılıkları düşük olarak gelen, üniversite öncesi iyi bir eğitim almadığını düşünen, üniversiteye girişi yaş olarak erteleyen, üniversite öğrenimine devam etmekten memnun olmayan, ailesinin yanında kalmayan, ailede tek çocuk olan, Anadolu lisesi mezunu olan ve erkek öğrencilerin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerinin düşük olduğunu ortaya koymuştur. Üniversite yaşamına uyum sağlayamayan öğrencinin başarısı ve doğal olarak mesleki yaşantısı etkilenebilmektedir. Bu nedenle geleceğin yetişkinlerini yetiştirecek sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyumlarının sağlanması,

onların iyi birer öğretmen olarak yetişmesine ve gelecek nesilleri iyi yetiştirmesini sağlayacağı düşünölmektedir.

Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin belirlenmesidir. Bu amaçla aşağıdaki alt problemler belirlenmiştir.

1. Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyumları ne düzeydedir?
2. Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeyleri onların cinsiyetlerine göre önemli farklılık göstermekte midir?
3. Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeyleri onların okumakta oldukları sınıf düzeyine göre önemli farklılık göstermekte midir?
4. Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeyleri onların liseyi okuduğu yerleşim yerine göre önemli farklılık göstermekte midir?
5. Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeyleri onların mezun oldukları lise türüne göre önemli farklılık göstermekte midir?
6. Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeyleri onların kaldıkları yerlere göre önemli farklılık göstermekte midir?
7. Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeyleri onların aylık harcama tutarına göre önemli farklılık göstermekte midir?
8. Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeyleri onların çalışma durumuna göre önemli farklılık göstermekte midir?
9. Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeyleri onların tercihlerinden memnun olma düzeylerine göre önemli farklılık göstermekte midir?
10. Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeyleri onların bölümünü tercih sırasına göre önemli farklılık göstermekte midir?
11. Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeyleri onların okudukları bölümü tercih nedenlerine göre önemli farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin analizi açıklanacaktır.

Araştırmanın Modeli

Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılan bu araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır (Karasar, 2005). Araştırma, mevcut durumu ortaya çıkarmayı ve etraflica açıklamayı hedeflediğinden betimsel bir çalışmadır (Çepni, 2005).

Çalışma Grubu

Çalışmanın araştırma grubunu bir devlet üniversitesinin Sınıf Öğretmenliği Lisans Programında okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma grubuna bu programa devam eden 258 öğrencinin 86'sı (%33,3) katılmıştır. Çalışma grubuna ait bilgiler Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Çalışma Grubu

Değişken	Alt Değişken	Sayı (N)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	68	79,1
	Erkek	18	20,9
Sınıf	1. Sınıf	30	34,9
	2. Sınıf	21	24,4
	3. sınıf	19	22,1
	4. sınıf	16	18,6
Liseyi okuduğu yerleşim yeri	Büyükşehir	38	44,2
	İl	26	30,2
	İlçe	22	25,6
Lise Türü	Genel Lise (Düz-Temel Lise)	24	27,9
	Sınavla Girilen (Fen, Sosyal Bilimler, Anadolu, Öğretmen Lisesi)	48	55,8
	Meslek Lisesi (Teknik ve Meslek, İmam Hatip, Sağlık Meslek Lisesi)	14	16,3
Kaldığı yer	Aile ile	8	9,3
	Devlet Yurdu	33	38,4
	Özel Yurt	32	37,2
	Arkadaş ile ev	13	15,1
Aylık Harcama	0-500 TL	47	54,7
	501-1000 TL	31	36,0
	1001 TL ve üzeri	8	9,3
Çalışma Durumu	Çalışıyor	3	3,5
	Çalışmıyor	83	96,5
Tercihinden memnun olma durumu	Evet	64	74,4
	Kısmen	19	22,1
	Hayır	3	3,5
Tercih sırası	1-5	33	38,4
	6-10	24	27,9
	11 ve üstü	29	33,7
Tercih Nedeni	Sınav puanı	31	36,0
	Aile isteği	6	7,0
	Kendi isteği	49	57,0
Toplam		86	100,0

Tablo 1'deki veriler incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarının 68'inin (%79,1) kadın, 18'inin (%20,9) erkek; 30'unun (%34,9) 1. sınıfta, 21'inin (%24,4) 2. sınıfta, 19'unun (%22,1) 3. sınıfta ve 16'sının (%18,6) 4. sınıfta okumakta olduğu; 37'sinin (%43,0) lise eğitimini büyükşehirde, 27'sinin (%31,4) ilde ve 22'sinin (%25,6) ilçede bulunan eğitim kurumlarında tamamladığı, 24'ünün (%27,9) lise eğitimini genel lisede (Düz ve Temel Lise), 48'inin (%55,8) sınavla yerleşilen lisede (Fen Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi, Anadolu Lisesi ve Öğretmen Lisesi) ve 14'ünün (%16,3) meslek lisesinde (Teknik ve Meslek Lisesi, İmam Hatip lisesi ve Sağlık Meslek Lisesi) tamamladığı, 8'inin (%9,3) ailesi ile birlikte kaldığı, 33'ünün (%38,4) devlet yurdunda,

32'sinin (%37,2) özel yurttta ve 13'ünün (%15,1) arkadaşları ile kiralık evde kaldığı, 47'sinin (%54,7) aylık 0-500 TL, 31'inin (%36,0) aylık 501-1000 TL, 8'inin (%9,3) aylık 1001 TL ve üzerinde harcama yaptığı, 3'ünün (%3,5) çalıştığı, 83'ünün (%96,5) çalışmadığı, 64'ünün (%74,4) okuduğu bölümü tercih etmekten dolayı memnun olduğu, 19'unun (%22,1) tercihinden kısmen memnun olduğu, 3'ünün (%3,5) ise tercihinden memnun olmadığı, 33'ünün (%38,4) okuduğu bölümü 1-5. tercihi arasında olduğu, 24'ünün (%27,9) 6-10. tercihi arasında olduğu, 29'unun (%33,7) 11 ve üzeri tercih sırasında olduğu, 31'inin (%36,0) tercihini sınav puanı nedeniyle yaptığı, 6'sının (%7,0) aile isteği üzerine yaptığı ve 49'unun (57,0) kendi isteği ile yaptığı görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgiler anketi ile Aslan (2015) tarafından geliştirilen "Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin kullanımı için yazarından izin alınmış aynı zamanda çalışmanın yapılabilmesi için Bartın Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'ndan Onay Belgesi (2020-38 Protokol No 26.02.2020 tarihli) alınmıştır. Onam formunu dolduran katılımcılar kişisel bilgiler anketi ve Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeğini doldurmuşlardır. Araştırmada kullanılan kişisel bilgiler anketinde öğrencilerin cinsiyetini, sınıfını, liseyi okuduğu yerleşim yerini, mezun olduğu lisenin türünü, kaldığı yeri, aylık harcama miktarını, çalışma durumunu, tercihinden memnun olma durumunu, tercih sırasını ve tercih nedenini belirlemeye yönelik 10 soru bulunmaktadır.

Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği; 20'şer madde içeren Kişisel Uyum, Sosyal Uyum ve Akademik Uyum alt boyutlarından oluşmaktadır. Ölçek 5'li likert tipinde hazırlanmıştır. Her alt boyutta alınabilecek en düşük puan 20, en yüksek puan 100, boyutların ortanca puanı ise 60'tır. Üniversiteye Yaşamına Uyum Ölçeğinden alınabilecek en düşük puan 60, en yüksek puan 300, ölçeğin ortanca puanı ise 180'dir. Aslan (2015) tarafından yapılan çalışmada alt ölçeklerin Cronbach alfa katsayıları sırasıyla 0,92, 0,89, 0,93, testin tekrarı katsayıları ise 0,82, 0,61, 0,84 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında kullanılan veri toplama araçları ile toplanan verilerin her bir değişken için normal dağılıma sahip olup olmadığına yönelik normallik analizleri yapılmıştır. Analiz sonucunda Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve alt boyut puanlarının değişkenlere göre normal dağılım sergilemediği belirlenmiş ve analizler nonparametrik testlerden Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın birinci alt problemi “Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyumları ne düzeydedir?” olarak belirlenmiştir. Bu problem doğrultusunda öğretmen adaylarının üniversite yaşamına uyum ölçeği ve alt boyut puanlarının ortalama, ortanca (medyan), tepe değer (mod) ve standart sapma değerleri hesaplanarak sonuçlar Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Ölçek puanları ve alt boyut puanlarının betimsel analiz sonuçları

	N	\bar{X}	Ortanca (Medyan)	Tepe Değer (Mod)	SS	Düzye
Kişisel Uyum	86	72,4	75,5	80,0	16,5	Yüksek
Sosyal Uyum	86	80,8	83,0	80,0-85,0	15,4	Yüksek
Akademik Uyum	86	73,9	75,0	67,0-74,0-75,0-80,0	16,1	Yüksek
Üniversite Yaşamına Uyum	86	227,0	231,5	224,0	44,8	Yüksek

Tablo 2’deki veriler incelendiğinde sınıf öğretmeni adaylarının Kişisel Uyum alt boyutunda ortalamalarının 72,4, ortanca (medyan) değerinin 75,5 ve tepe değerinin (mod) 80,0 olduğu görülmektedir. Bu alt boyutun beklenen ortanca puanının 60 olduğu göz önünde bulundurularak sınıf öğretmeni adaylarının Kişisel Uyum alt boyutu düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmeni adaylarının Sosyal Uyum alt boyutunda ortalamalarının 80,8, ortanca (medyan) değerinin 83,0 ve tepe değerlerinin 80,0 ve 85,0 olduğu görülmektedir. Bu alt boyutun beklenen ortanca puanının 60 olduğu göz önünde bulundurularak sınıf öğretmeni adaylarının Sosyal Uyum alt boyutu düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmeni adaylarının Akademik Uyum alt boyutunda ortalamalarının 73,9, ortanca (medyan) değerinin 75,0 ve tepe değerlerinin 67,0, 74,0, 75,0 ve 80,0 olduğu görülmektedir. Bu alt boyutun beklenen ortanca puanının 60 olduğu göz önünde bulundurularak sınıf öğretmeni adaylarının Akademik Uyum alt boyutu düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmeni adaylarının Üniversite Yaşamına Uyum ortalamalarının 227,0, ortanca (medyan) değerinin 231,5 ve tepe değerinin 224,0 olduğu görülmektedir. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeğinin beklenen ortanca puanının 180 olduğu göz önünde bulundurularak sınıf öğretmeni adaylarının üniversiteye uyumlarının yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanların cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi için yapılan Mann Whitney U testi sonuçları Tablo 3’te gösterilmektedir.

Tablo 3. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve Alt Boyut Puanları ile Cinsiyet

Puanlar	Alt Değişken	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	\bar{X}	SS	U	p
Kişisel Uyum	Kadın	68	45,7	3106,5	74,2	15,2	463,500	0,115
	Erkek	18	35,3	634,5	65,5	19,7		
Sosyal Uyum	Kadın	68	44,8	3047,5	82,1	13,7	522,500	0,342
	Erkek	18	38,5	693,5	76,0	20,5		
Akademik Uyum	Kadın	68	46,0	3127,0	75,7	14,5	443,000	0,073
	Erkek	18	34,1	614,0	66,9	20,1		
Üniversite Yaşamına Uyum	Kadın	68	45,7	3109,0	232,0	40,2	461,000	0,109
	Erkek	18	35,1	632,0	208,3	56,4		

*p<0,050

Tablo 3'teki değerler sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Kişisel Uyum ($SO_K=45,7$, $\bar{X}_K=74,2$, $SO_E=35,3$, $\bar{X}_E=65,5$, $U=463,500$, $p>0,05$), Sosyal Uyum ($SO_K=44,8$, $\bar{X}_K=82,1$, $SO_E=38,5$, $\bar{X}_E=76,0$, $U=522,500$, $p>0,05$), Akademik Uyum ($SO_K=46,0$, $\bar{X}_K=75,7$, $SO_E=34,1$, $\bar{X}_E=66,9$, $U=443,000$, $p>0,05$) alt boyut puanlarının ve üniversite yaşamına uyum puanlarının ($SO_K=45,7$, $\bar{X}_K=232,0$, $SO_E=35,1$, $\bar{X}_E=208,3$, $U=461,500$, $p>0,05$) cinsiyete göre farklılaşmadığını göstermektedir.

Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanların sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi için yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları Tablo 4'te gösterilmektedir.

Tablo 4. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve Alt Boyutları Puanları ile Sınıf

Puanlar	Alt Değişken	N	Sıra Ort.	\bar{X}	SS	X^2	p	Anlamlı Fark
Kişisel Uyum	1. Sınıf	30	48,8	77,3	11,5	3,085	0,379	
	2. Sınıf	21	39,5	68,9	18,6			
	3. Sınıf	19	45,1	71,2	20,5			
	4. Sınıf	16	36,9	69,0	15,4			
Sosyal Uyum	1. Sınıf	30	54,1	87,1	9,3	11,072	0,011*	1-2, 1-4
	2. Sınıf	21	40,8	78,6	17,7			
	3. Sınıf	19	41,8	77,9	19,4			
	4. Sınıf	16	29,1	75,3	13,2			
Akademik Uyum	1. Sınıf	30	55,9	81,2	12,6	12,260	0,007*	1-2, 1-4
	2. Sınıf	21	35,0	67,5	17,8			
	3. Sınıf	19	41,1	72,9	19,2			
	4. Sınıf	16	34,2	69,6	10,8			
Üniversite Yaşamına Uyum	1. Sınıf	30	53,8	245,6	29,1	9,374	0,025*	1-2, 1-4
	2. Sınıf	21	38,3	215,0	51,2			
	3. Sınıf	19	42,7	222,1	55,7			
	4. Sınıf	16	32,0	213,9	37,1			

*p<0,050

Tablo 4'teki değerler sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Kişisel Uyum ($SO_1=48,8$, $\bar{X}_1=77,3$, $SO_2=39,5$, $\bar{X}_2=68,9$, $SO_3=45,1$, $\bar{X}_3=71,2$, $SO_4=36,9$, $\bar{X}_4=69,0$, $X^2=3,085$, $p>0,05$) alt boyut puanlarının okudukları sınıfa göre değişmediğini göstermektedir. Sosyal Uyum ($SO_1=54,1$, $\bar{X}_1=87,1$, $SO_2=40,8$, $\bar{X}_2=78,6$, $SO_3=41,8$, $\bar{X}_3=77,9$, $SO_4=29,1$, $\bar{X}_4=75,3$, $X^2=11,072$,

$p < 0,05$), Akademik Uyum ($SO_1=55,9$, $\bar{X}_1=81,2$, $SO_2=35,2$, $\bar{X}_2=67,5$, $SO_3=41,1$, $\bar{X}_3=72,9$, $SO_4=34,2$, $\bar{X}_4=69,6$, $X^2=12,260$, $p < 0,05$) alt boyut puanlarının ve Üniversite Yaşamına Uyum ($SO_1=53,8$, $\bar{X}_1=245,6$, $SO_2=38,3$, $\bar{X}_2=215,0$, $SO_3=42,7$, $\bar{X}_3=222,1$, $SO_4=32,0$, $\bar{X}_4=213,9$, $X^2=9,374$, $p > 0,05$) puanlarının okudukları sınıfa göre istatistiksel olarak anlamlı bir biçimde farklılaştığını göstermektedir. Gruplar arası ikili karşılaştırma amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda bu farklılaşmanın 1. sınıf ile 2. sınıf ($U_{SU}=221,000$, $p < 0,050$, $U_{AU}=170,000$, $p < 0,050$, $U_{ÜU}=205,000$, $p < 0,050$) ve 1. sınıf ile 4. sınıf ($U_{SU}=95,500$, $p < 0,050$, $U_{AU}=105,000$, $p < 0,050$, $U_{ÜU}=110,000$, $p < 0,050$) puanları arasında olduğu belirlenmiştir. Elde edilen bu sonuçlar 1. Sınıfta okuyan öğretmen adaylarının üniversite yaşamına uyumlarının 2. ve 4. sınıfta okumakta olan öğretmen adaylarından daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanların liseyi okuduğu yerleşim yerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları Tablo 5'te gösterilmektedir.

Tablo 5. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve Alt Boyutları Puanları ile Liseyi Okuduğu Yerleşim Yeri

Puanlar	Değişken	N	Sıra Ort.	\bar{X}	SS	X^2	p	Anlamlı Fark
Kişisel Uyum	Büyükşehir	38	48,6	74,8	15,6	2,939	0,230	
	İl	26	40,1	72,3	13,0			
	İlçe	22	38,6	68,3	21,0			
Sosyal Uyum	Büyükşehir	38	51,2	84,7	13,0	6,512	0,039*	1-2, 1-3
	İl	26	37,0	79,8	11,1			
	İlçe	22	37,8	75,4	21,3			
Akademik Uyum	Büyükşehir	38	48,7	76,9	14,2	3,080	0,214	
	İl	26	40,4	73,2	14,1			
	İlçe	22	38,2	69,3	20,5			
Üniversite Yaşamına Uyum	Büyükşehir	38	50,0	236,4	39,3	4,600	0,100	
	İl	26	38,2	225,3	33,7			
	İlçe	22	38,5	213,0	60,6			

* $p < 0,050$

Tablo 5'teki değerler sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Kişisel Uyum ($SO_B=48,6$, $\bar{X}_B=74,6$, $SO_{il}=40,1$, $\bar{X}_{il}=72,3$, $SO_{ilçe}=38,6$, $\bar{X}_{ilçe}=68,3$, $X^2=2,939$, $p > 0,05$), Akademik Uyum ($SO_B=48,7$, $\bar{X}_B=76,9$, $SO_{il}=40,4$, $\bar{X}_{il}=73,2$, $SO_{ilçe}=38,2$, $\bar{X}_{ilçe}=69,3$, $X^2=3,080$, $p > 0,05$) alt boyut puanları ve Üniversite Yaşamına Uyum ($SO_B=50,0$, $\bar{X}_B=236,4$, $SO_{il}=38,2$, $\bar{X}_{il}=225,3$, $SO_{ilçe}=38,5$, $\bar{X}_{ilçe}=213,0$, $X^2=4,600$, $p > 0,05$) puanlarının öğretmen adayının liseyi okuduğu yerleşim yerine göre farklılaşmadığını göstermektedir. Sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Sosyal Uyum ($SO_B=51,2$, $\bar{X}_B=84,7$, $SO_{il}=37,0$, $\bar{X}_{il}=79,8$, $SO_{ilçe}=37,8$, $\bar{X}_{ilçe}=75,4$, $X^2=6,512$, $p < 0,05$) puanlarının liseyi okuduğu yerleşim yerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir biçimde farklılaştığını göstermektedir. Gruplar arası ikili karşılaştırma amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda bu farklılaşmanın liseyi büyükşehir ile ilde ($U_{SU}=328,500$, $p < 0,050$) ve büyükşehir ile ilçede ($U_{SU}=290,500$, $p < 0,050$) okumuş olan öğretmen adaylarının puanları arasında olduğu

belirlenmiştir. Elde edilen bu sonuçlar liseyi büyükşehirde okuyan öğretmen adaylarının sosyal uyum düzeylerinin liseyi il ve ilçede okumuş olan öğretmen adaylarından daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanların öğreten adaylarının mezun oldukları lise türüne göre farklılaşp farklılaşmadığının belirlenmesi için yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları Tablo 6'de gösterilmektedir.

Tablo 6. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve Alt Boyutları Puanları ile Mezun Olunan Lise Türü

Puanlar	Alt Değişken	N	Sıra Ort.	\bar{X}	SS	X^2	p
Kişisel Uyum	Genel Lise	24	49,0	78,9	14,3	2,575	0,276
	Sınavla Girilen	48	39,7	71,0	16,1		
	Meslek Lisesi	14	47,1	71,1	21,0		
Sosyal Uyum	Genel Lise	24	44,2	81,8	14,8	0,047	0,977
	Sınavla Girilen	48	43,0	80,4	16,0		
	Meslek Lisesi	14	44,1	80,5	15,4		
Akademik Uyum	Genel Lise	24	44,8	75,8	12,5	2,362	0,307
	Sınavla Girilen	48	40,4	71,7	16,7		
	Meslek Lisesi	14	51,9	77,9	19,4		
Üniversite Yaşamına Uyum	Genel Lise	24	46,2	233,4	39,1	1,858	0,395
	Sınavla Girilen	48	40,4	223,1	45,6		
	Meslek Lisesi	14	49,5	229,5	52,2		

*p<0,050

Tablo 6'daki değerler sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Kişisel Uyum ($SO_G=49,0$, $\bar{X}_G=78,9$, $SO_S=39,7$, $\bar{X}_S=71,0$, $SO_M=47,1$, $\bar{X}_M=71,1$, $X^2=2,575$, $p>0,05$), Sosyal Uyum ($SO_G=44,2$, $\bar{X}_G=81,8$, $SO_S=43,0$, $\bar{X}_S=80,4$, $SO_M=44,1$, $\bar{X}_M=80,5$, $X^2=0,047$, $p>0,05$), Akademik Uyum ($SO_G=44,8$, $\bar{X}_G=75,8$, $SO_S=40,4$, $\bar{X}_S=71,7$, $SO_M=51,9$, $\bar{X}_M=77,9$, $X^2=2,362$, $p>0,05$) alt boyut puanları ve Üniversite Yaşamına Uyum ($SO_G=46,2$, $\bar{X}_G=233,4$, $SO_S=40,4$, $\bar{X}_S=223,1$, $SO_M=49,5$, $\bar{X}_M=229,5$, $X^2=1,858$, $p>0,05$) puanlarının öğretmen adayının mezun olduğu lise türüne göre farklılaşmadığını göstermektedir

Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanların öğretmen adaylarının kaldığı yere göre farklılaşp farklılaşmadığının belirlenmesi için yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları Tablo 7'de gösterilmektedir.

Tablo 7. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve Alt Boyutları Puanları ile Öğretmen Adaylarının Kaldığı Yer

Puanlar	Alt Değişken	N	Sıra Ort.	\bar{X}	SS	X^2	p
Kişisel Uyum	Aile ile	8	40,1	68,8	21,0	1,822	0,610
	Devlet Yurdunda	33	41,4	70,6	16,1		
	Özel Yurtta	32	48,1	76,7	13,6		
	Arkadaşlar ile evde	13	39,5	68,5	20,3		
Sosyal Uyum	Aile ile	8	40,5	76,5	24,3	4,189	0,242
	Devlet Yurdunda	33	38,5	77,8	16,71		
	Özel Yurtta	32	50,6	85,7	10,0		
	Arkadaşlar ile evde	13	40,6	78,9	15,1		
Akademik Uyum	Aile ile	8	35,9	68,0	20,1	4,758	0,190
	Devlet Yurdunda	33	42,6	72,7	16,0		
	Özel Yurtta	32	50,1	77,7	15,8		
	Arkadaşlar ile evde	13	34,3	70,9	14,3		
Üniversite Yaşamına Uyum	Aile ile	8	38,0	213,3	64,2	3,120	0,374
	Devlet Yurdunda	33	41,0	221,2	46,7		
	Özel Yurtta	32	49,5	240,1	34,5		
	Arkadaşlar ile evde	13	38,4	218,3	46,3		

*p<0,050

Tablo 7’deki değerler sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Kişisel Uyum ($SO_{Aile}=40,1$, $\bar{X}_{Aile}=68,8$, $SO_{DY}=41,4$, $\bar{X}_{DY}=70,6$, $SO_{ÖY}=48,1$, $\bar{X}_{ÖY}=76,7$, $SO_{Ark}=39,5$, $\bar{X}_{Ark}=68,5$, $X^2=1,822$, $p>0,05$), Sosyal Uyum ($SO_{Aile}=40,5$, $\bar{X}_{Aile}=76,5$, $SO_{DY}=38,5$, $\bar{X}_{DY}=77,8$, $SO_{ÖY}=50,6$, $\bar{X}_{ÖY}=85,7$, $SO_{Ark}=40,6$, $\bar{X}_{Ark}=78,9$, $X^2=4,189$, $p>0,05$), Akademik Uyum ($SO_{Aile}=35,9$, $\bar{X}_{Aile}=68,0$, $SO_{DY}=42,6$, $\bar{X}_{DY}=72,7$, $SO_{ÖY}=50,1$, $\bar{X}_{ÖY}=77,7$, $SO_{Ark}=34,3$, $\bar{X}_{Ark}=70,9$, $X^2=4,758$, $p>0,05$) alt boyut puanlarının ve Üniversite Yaşamına Uyum ($SO_{Aile}=38,0$, $\bar{X}_{Aile}=213,3$, $SO_{DY}=41,0$, $\bar{X}_{DY}=221,2$, $SO_{ÖY}=49,5$, $\bar{X}_{ÖY}=240,1$, $SO_{Ark}=38,4$, $\bar{X}_{Ark}=218,3$, $X^2=3,120$, $p>0,05$) puanlarının okudukları sınıfa göre istatistiksel olarak anlamlı bir biçimde farklılaşmadığını göstermektedir.

Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanların öğretmen adaylarının aylık harcama tutarlarına göre farklılaşp farklılaşmadığının belirlenmesi için yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları Tablo 8’de gösterilmektedir.

Tablo 8. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve Alt Boyutları Puanları ile Aylık Harcama Tutarı

Puanlar	Alt Değişken	N	Sıra Ort.	\bar{X}	SS	X^2	p
Kişisel Uyum	0-500 TL	47	44,9	73,5	15,4	1,388	0,500
	501-1000 TL	31	39,7	69,2	19,3		
	1001 TL ve Üzeri	8	50,0	78,1	7,9		
Sosyal Uyum	0-500 TL	47	45,4	81,9	14,6	5,210	0,074
	501-1000 TL	31	36,8	77,1	17,2		
	1001 TL ve Üzeri	8	58,1	89,0	8,9		
Akademik Uyum	0-500 TL	47	45,4	74,4	16,7	2,521	0,284
	501-1000 TL	31	38,4	71,6	16,7		
	1001 TL ve Üzeri	8	52,2	79,3	8,9		
Üniversite Yaşamına Uyum	0-500 TL	47	45,6	229,8	43,9	3,252	0,197
	501-1000 TL	31	37,7	217,9	49,2		
	1001 TL ve Üzeri	8	53,4	246,4	21,1		

*p<0,050

Tablo 8’deki değerler sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Kişisel Uyum ($SO_{0-500}=73,5$, $\bar{X}_{0-500}=73,5$, $SO_{501-1000}=39,7$, $\bar{X}_{501-1000}=69,2$, $SO_{1001\text{ve}\ddot{U}zeri}=50,0$, $\bar{X}_{1001\text{ve}\ddot{U}zeri}=78,1$, $X^2=1,388$, $p>0,05$), Sosyal Uyum ($SO_{0-500}=45,4$, $\bar{X}_{0-500}=81,9$, $SO_{501-1000}=36,8$, $\bar{X}_{501-1000}=77,1$, $SO_{1001\text{ve}\ddot{U}zeri}=58,1$, $\bar{X}_{1001\text{ve}\ddot{U}zeri}=89,0$, $X^2=5,210$, $p>0,05$), Akademik Uyum ($SO_{0-500}=45,4$, $\bar{X}_{0-500}=74,4$, $SO_{501-1000}=38,4$, $\bar{X}_{501-1000}=71,6$, $SO_{1001\text{ve}\ddot{U}zeri}=52,2$, $\bar{X}_{1001\text{ve}\ddot{U}zeri}=79,3$, $X^2=2,521$, $p>0,05$) alt boyut puanlarının ve Üniversite Yaşamına Uyum ($SO_{0-500}=45,6$, $\bar{X}_{0-500}=229,8$, $SO_{501-1000}=37,7$, $\bar{X}_{501-1000}=217,9$, $SO_{1001\text{ve}\ddot{U}zeri}=53,4$, $\bar{X}_{1001\text{ve}\ddot{U}zeri}=246,4$, $X^2=3,252$, $p>0,05$) puanlarının aylık harcama tutarlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir biçimde farklılaşmadığını göstermektedir.

Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanların öğretmen adayının herhangi bir işte çalışma durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi için yapılan Mann Whitney U testi sonuçları Tablo 9’da gösterilmektedir.

Tablo 9. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve Alt Boyut Puanları ile Çalışma Durumu

Puanlar	Alt Değişken	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	\bar{X}	SS	U	p
Kişisel Uyum	Çalışıyor	3	41,7	125,0	74,7	6,7	119,000	0,897
	Çalışmıyor	83	43,6	3616,0	72,3	16,7		
Sosyal Uyum	Çalışıyor	3	50,8	152,5	85,7	7,5	102,500	0,604
	Çalışmıyor	83	43,2	3588,5	80,6	15,6		
Akademik Uyum	Çalışıyor	3	34,0	102,0	72,0	4,6	96,000	0,502
	Çalışmıyor	83	43,8	3639,0	73,9	16,4		
Üniversite Yaşamına Uyum	Çalışıyor	3	42,0	126,0	232,3	11,2	120,000	0,929
	Çalışmıyor	83	43,6	3615,0	226,8	45,5		

* $p<0,050$

Tablo 9’daki değerler sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Kişisel Uyum ($SO_{\check{C}}=41,7$, $\bar{X}_{\check{C}}=74,7$, $SO_{\check{C}m}=43,6$, $\bar{X}_{\check{C}m}=72,3$, $U=119,000$, $p>0,05$), Sosyal Uyum ($SO_{\check{C}}=50,8$, $\bar{X}_{\check{C}}=85,7$, $SO_{\check{C}m}=43,2$, $\bar{X}_{\check{C}m}=80,6$, $U=102,500$, $p>0,05$), Akademik Uyum ($SO_{\check{C}}=34,0$, $\bar{X}_{\check{C}}=72,0$, $SO_{\check{C}m}=43,8$, $\bar{X}_{\check{C}m}=73,9$, $U=96,000$, $p>0,05$) alt boyut puanlarının ve üniversite yaşamına uyum puanlarının ($SO_{\check{C}}=42,0$, $\bar{X}_{\check{C}}=232,3$, $SO_{\check{C}m}=43,6$, $\bar{X}_{\check{C}m}=226,8$, $U=120,000$, $p>0,05$) cinsiyete göre farklılaşmadığını göstermektedir.

Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanların öğretmen adaylarının tercihinden memnun olma durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi için yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları Tablo 10’da gösterilmektedir.

Tablo 10. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve Alt Boyutları Puanları ile Tercihden Memnun Olma Durumu

Puanlar	Alt Değişken	N	Sıra Ort.	\bar{X}	SS	sd	X^2	p	Anlamlı Fark
Kişisel Uyum	Evet	64	48,7	75,5	15,4				1-2, 1-3, 2-3
	Kısmen	19	31,7	66,2	14,5	2	13,088	0,001	
	Hayır	3	7,8	43,7	15,3				
Sosyal Uyum	Evet	64	46,6	82,4	15,5				1-3
	Kısmen	19	37,7	77,5	15,0	2	6,242	0,044	
	Hayır	3	13,8	68,0	7,2				
Akademik Uyum	Evet	64	48,7	76,7	15,9				1-2, 1-3, 2-3
	Kısmen	19	31,5	67,7	13,9	2	12,801	0,002	
	Hayır	3	9,17	52,7	9,1				
Üniversite Yaşamına Uyum	Evet	64	48,2	234,6	43,7				1-2, 1-3, 2-3
	Kısmen	19	33,0	211,4	39,6	2	11,245	0,004	
	Hayır	3	9,3	164,3	29,2				

*p<0,050

Tablo 10'daki değerler sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Kişisel Uyum ($SO_E=48,7 - \bar{X}_E=75,5$, $SO_K=31,7 - \bar{X}_K=66,2$, $SO_H=7,8 - \bar{X}_H=43,7$, $X^2=13,088$, $p<0,05$), Sosyal Uyum ($SO_E=46,6 - \bar{X}_E=82,4$, $SO_K=37,7 - \bar{X}_K=77,5$, $SO_H=13,8 - \bar{X}_H=68,0$, $X^2=6,242$, $p<0,05$), Akademik Uyum ($SO_E=48,7 - \bar{X}_E=76,7$, $SO_K=31,5 - \bar{X}_K=67,7$, $SO_H=9,17 - \bar{X}_H=52,7$, $X^2=1,801$, $p<0,05$) alt boyut puanlarının ve Üniversite Yaşamına Uyum ($SO_E=48,2 - \bar{X}_E=234,6$, $SO_K=33,0 - \bar{X}_K=211,4$, $SO_H=9,3 - \bar{X}_H=164,3$, $X^2=11,245$, $p<0,05$) puanlarının öğretmen adaylarının tercihlerinden memnun olma düzeylerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir biçimde farklılaştığını göstermektedir. Gruplar arası ikili karşılaştırma amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda bu farklılaşmanın Kişisel Uyum alt boyutu için Evet ile Kısmen ($U=362,000$, $p<0,050$), Evet ile Hayır ($U=11,500$, $p<0,050$) ve Kısmen ile Hayır ($U=6,000$, $p<0,050$) seçeneğini işaretleyen, Sosyal Uyum alt boyutu için Evet ile Hayır ($U=21,500$, $p<0,050$) seçeneğini işaretleyen, Akademik Uyum alt boyutu için Evet ile Kısmen ($U=360,000$, $p<0,050$), Evet ile Hayır ($U=13,500$, $p<0,050$) ve Kısmen ile Hayır ($U=8,000$, $p<0,050$) seçeneğini işaretleyen, Üniversite Yaşamına Uyum için Evet ile Kısmen ($U=390,500$, $p<0,050$), Evet ile Hayır ($U=12,000$, $p<0,050$) ve Kısmen ile Hayır ($U=10,000$, $p<0,050$) seçeneğini işaretleyen öğretmen adayları arasında olduğu belirlenmiştir. Genel olarak öğretmen adaylarının tercihlerinden memnun olma düzeyleri yükseldikçe üniversite yaşamına uyum düzeylerinin de yükseldiği görülmektedir.

Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanların öğretmen adaylarının bölümünü tercih sırasına göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi için yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları Tablo 11'de gösterilmektedir.

Tablo 11. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve Alt Boyutları Puanları ile Tercih Sırası

Puanlar	Alt Değişken	N	Sıra Ort.	\bar{X}	SS	sd	X^2	p
Kişisel Uyum	1-5	33	45,5	71,9	20,4			
	6-10	24	43,3	74,0	11,5	2	0,427	0,808
	11 ve üstü	29	41,4	71,5	15,3			
Sosyal Uyum	1-5	33	42,2	78,1	19,8			
	6-10	24	45,3	83,8	8,6	2	0,213	0,899
	11 ve üstü	29	43,5	81,5	13,9			
Akademik Uyum	1-5	33	44,7	73,4	19,4			
	6-10	24	47,4	76,7	11,6	2	1,656	0,437
	11 ve üstü	29	38,9	72,1	15,5			
Üniversite Yaşamına Uyum	1-5	33	44,1	223,4	57,3			
	6-10	24	45,9	234,5	27,4	2	0,552	0,759
	11 ve üstü	29	40,9	225,1	40,6			

*p<0,050

Tablo 11'deki değerler sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Kişisel Uyum ($SO_{1-5}=45,5 - \bar{X}_{1-5}=71,9$, $SO_{6-10}=43,3 - \bar{X}_{6-10}=74,0$, $SO_{11+}=41,4 - \bar{X}_{11+}=71,5$, $X^2=0,427$, $p>0,05$), Sosyal Uyum ($SO_{1-5}=42,2 - \bar{X}_{1-5}=78,1$, $SO_{6-10}=45,3 - \bar{X}_{6-10}=83,8$, $SO_{11+}=43,5 - \bar{X}_{11+}=81,5$, $X^2=0,213$, $p>0,05$), Akademik Uyum ($SO_{1-5}=44,7 - \bar{X}_{1-5}=73,4$, $SO_{6-10}=47,4 - \bar{X}_{6-10}=76,7$, $SO_{11+}=38,9 - \bar{X}_{11+}=72,1$, $X^2=1,656$, $p>0,05$) alt boyut puanlarının ve Üniversite Yaşamına Uyum ($SO_{1-5}=44,1 - \bar{X}_{1-5}=223,4$, $SO_{6-10}=45,9 - \bar{X}_{6-10}=234,5$, $SO_{11+}=40,9 - \bar{X}_{11+}=225,1$, $X^2=0,552$, $p>0,05$) puanlarının öğretmen adaylarının bölümlerini tercih sırasına göre istatistiksel olarak anlamlı bir biçimde farklılaşmadığını göstermektedir.

Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve alt boyutlarından alınan puanların öğretmen adaylarının sınıf öğretmenliğini tercih nedenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi için yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları Tablo 12'de gösterilmektedir.

Tablo 12. Üniversite Yaşamına Uyum Ölçeği ve Alt Boyutları Puanları ile Tercih Nedeni

Puanlar	Alt Değişken	N	Sıra Ort.	\bar{X}	SS	sd	X^2	p	Anlamlı Fark
Kişisel Uyum	Sınav Puanı	31	35,6	69,5	14,1				1-3, 2-3
	Aile İsteği	6	20,8	54,0	21,1	2	12,764	0,002	
	Kendi İsteği	49	51,3	76,4	15,7				
Sosyal Uyum	Sınav Puanı	31	28,7	79,2	13,4				1-2, 2-3
	Aile İsteği	6	17,3	68,5	11,1	2	10,869	0,004	
	Kendi İsteği	49	49,8	83,3	16,3				
Akademik Uyum	Sınav Puanı	31	33,7	70,1	14,5				1-3, 2-3
	Aile İsteği	6	19,3	61,2	11,8	2	16,970	0,000	
	Kendi İsteği	49	52,7	77,8	16,4				
Üniversite Yaşamına Uyum	Sınav Puanı	31	35,3	218,8	38,0				1-2, 1-3, 2-3
	Aile İsteği	6	16,6	183,7	37,5	2	16,025	0,000	3
	Kendi İsteği	49	52,0	237,6	45,9				

*p<0,050

Tablo 12'deki değerler sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Kişisel Uyum ($SO_{SP}=35,6 - \bar{X}_{SP}=69,5$, $SO_{Ai}=20,8 - \bar{X}_{Ai}=54,0$, $SO_{Ki}=51,3 - \bar{X}_{Ki}=76,4$, $X^2=12,764$,

$p<0,05$), Sosyal Uyum ($SO_{SP}=28,7 - \bar{X}_{SP}=79,2$, $SO_{Ai}=17,3 - \bar{X}_{Ai}=68,5$, $SO_{KI}=49,8 - \bar{X}_{KI}=83,3$, $X^2=10,869$, $p<0,05$), Akademik Uyum ($SO_{SP}=33,7 - \bar{X}_{SP}=70,1$, $SO_{Ai}=19,3 - \bar{X}_{Ai}=61,2$, $SO_{KI}=52,7 - \bar{X}_{KI}=77,8$, $X^2=16,970$, $p<0,05$) alt boyut puanlarının ve Üniversite Yaşamına Uyum ($SO_{SP}=35,3 - \bar{X}_{SP}=218,8$, $SO_{Ai}=16,6 - \bar{X}_{Ai}=183,7$, $SO_{KI}=52,0 - \bar{X}_{KI}=237,6$, $X^2=16,025$, $p<0,05$) puanlarının okudukları bölümü tercih nedenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir biçimde farklılaştığını göstermektedir. Gruplar arası ikili karşılaştırma amacıyla yapılan Mann Whitney-U testi sonucunda bu farklılaşmanın Kişisel Uyum alt boyutu için Sınav Puanı ile Kendi İsteği ($U=477,000$, $p<0,050$) ve Aile İsteği ile Kendi İsteği ($U=49,500$, $p<0,050$) seçeneğini işaretleyen, Sosyal Uyum alt boyutu için Sınav Puanı ile Aile İsteği ($U=44,000$, $p<0,050$) ve Aile İsteği ile Kendi İsteği ($U=38,500$, $p<0,050$) seçeneğini işaretleyen, Akademik Uyum alt boyutu için Sınav Puanı ile Kendi İsteği ($U=416,500$, $p<0,050$) ve Aile İsteği ile Kendi İsteği ($U=42,000$, $p<0,050$) seçeneğini işaretleyen, Üniversite Yaşamına Uyum için Sınav Puanı ile Aile İsteği ($U=45,000$, $p<0,050$), Sınav Puanı ile Kendi İsteği ($U=456,500$, $p<0,050$) ve Aile İsteği ile Kendi İsteği ($U=33,500$, $p<0,050$) seçeneğini işaretleyen öğretmen adayları arasında olduğu belirlenmiştir. Genel olarak bölüm seçimini kendisi belirleyen öğretmen adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeyleri diğerlerine göre daha yüksek olduğu, bölüm seçimi aileleri tarafından yapılan öğretmen adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeylerinin diğerlerine göre daha düşük olduğu belirlenmiştir.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılan bu araştırmanın sonunda sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının Kişisel Uyum, Sosyal Uyum ve Akademik Uyum alt boyutları düzeyleri ile Üniversite yaşamına uyum düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Sivrikaya'nın (1992) üniversite öğrencilerinin uyum düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yaptığı araştırmasında öğrencilerin %29,58'inin kişisel uyum düzeyinin, %28,17'sinin sosyal uyum, %28,76'sının ise genel uyum düzeyinin düşük olduğu bulunmuştur.

Araştırma sonunda sınıf öğretmeni adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeylerinin onların cinsiyetine, mezun oldukları lisenin türüne, kaldıkları yere, aylık harcama tutarlarına, çalışma durumlarına ve okudukları bölümü tercih etme sıralarına göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Birçok çalışmada erkek ve kız öğrencilerin genel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın anlamlı olduğu bulunmuştur (Aktaş, 1997; Enochs ve Roland, 2006; Gadzella ve Carvalho, 2006; Gadzella, Masten ve Stacks, 1998; Karahan vd., 2005b; Abdullah, Elias, Mahyuddin, ve Uli, 2009; Sürücü ve Bacanlı, 2010; Wintre ve Yaffe, 2000). Clinciu'nun (2013) çalışmasında ise, erkek öğrencilerin kişisel-duygusal uyumda, kız öğrencilerin ise akademik uyumda daha iyi durumda olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada ise cinsiyetin üniversite yaşamına uyum düzeyi üzerinde herhangi bir farklılığa neden olmadığı belirlenmiştir. Mercan ve Yıldız'ın (2011) çalışmalarında öğrencilerin uyum düzeylerinin sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılaştığı görülmektedir. Ekonomik seviye arttıkça uyum puanları

da yükselmektedir. Fakat bu çalışmada öğrencilerin ekonomik durumlarını yansıtan aylık harcama tutarlarının üniversite yaşamına uyum düzeylerini farklılaştırmaadığı belirlenmiştir. Aynı çalışmada tercih sırası değişkenine göre öğrencilerin uyum düzeyleri incelendiğinde; öğrencilerin üniversite ortamına uyum ve akademik uyum düzeylerinin, bölümlerini 1-3. sırada tercih edenlerin 4-7. sırada tercih edenlere göre anlamlı düzeyde düşük olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu, öğrencinin ilk sıralarda tercih etmesine ilişkin olarak üniversite ve bölüme ait olumlu yüklemelerinin ve yüksek beklentilerinin olabileceğini, ancak eğitim başladıktan hemen sonraki dönemde bu beklentilerin yeterince karşılanmaması üniversiteyi ilk sırada tercih etmeyen öğrencilere göre hayal kırıklığının daha yoğun yaşamasına yol açabileceğini düşündürmüştür (Mercan ve Yıldız, 2011).

Araştırma sonunda sınıf öğretmenliği lisans programında okuyan öğretmen adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeylerinin okudukları sınıf düzeyine, mezun oldukları lisenin bulunduğu yerleşim türüne, bölümden memnun olma durumlarına ve okudukları bölümü tercih etme nedenlerine göre farklılaştığı belirlenmiştir. Üniversite birinci sınıf öğrencileri ile yapılan başka bir çalışmada öğrencilerin üniversiteye uyumda zorluk yaşadığı saptanmıştır (Karahana vd., 2005a). Aktaş'ın (1997) yapmış olduğu çalışmada da dördüncü sınıfta öğrencilerin kişisel, sosyal ve genel uyum düzeylerinin birinci sınıfta olduklarından anlamlı derecede daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bu çalışmada ise birinci sınıfta okumakta olan öğretmen adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeylerinin 2. ve 4. Sınıfta okumakta olan öğretmen adaylarından daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu durumun okumakta oldukları üniversitenin küçük bir şehirde olmasından ve şehir imkanlarının 4. Sınıfa gelmiş öğretmen adaylarının kurs vb. ihtiyaçlarını karşılayamamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Beydağ, Gündüz ve Özer'in (2007) yapmış oldukları çalışmada öğrencilerin kendi istekleri ile ideallerindeki mesleği seçmeyip, puanının bu bölümü tutması nedeni ile bu bölümü seçtiklerinden okudukları bölümden kısmen memnun oldukları belirlenmiştir. Clinciu (2013) ise üniversiteye uyum sağlama daha olgun öğrencilerin (20 yaş üstü) ve kentsel alanda yaşayan öğrencilerin daha iyi olduğunu belirlemiştir.

Araştırma sonunda şu öneriler getirilmiştir:

1. Sınıf Öğretmeni Adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu göz önüne alınarak, öğrencilerle görüşmeler yapılarak uyum düzeylerinin durumunu etkileyen faktörler nitel çalışmalarla irdelenebilir.

2. Sınıf Öğretmeni Adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin sınıf seviyesi yükseldikçe düştüğü belirlenmiştir. Bu durumun okudukları üniversitenin bulunduğu şehrin imkanlarının 4. Sınıfa gelen öğretmen adaylarının ihtiyaçlarının karşılayamamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu durumda üniversitelerin kurulduğu şehir imkanlarının iyileştirilmesi ve öğretmen adaylarının ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için çeşitli adımlar atılması önerilmektedir.

3. Sınıf Öğretmeni Adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin mezun oldukları lisenin bulunduğu yerleşim yerine göre değiştiği belirlenmiştir. Lise eğitimi veren kurumların bulunduğu yerdeki imkanların iyileştirilerek, öğretmen adaylarının üniversite yaşamına uyum düzeyleri yükseltilebilir.

4. Sınıf Öğretmeni Adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin okudukları bölümden memnun olma durumlarına göre değiştiği belirlenmiştir. Üniversite eğitimleri sırasında öğrencilerin memnun olma düzeyleri yükseltilebilir, üniversite yaşamına uyum seviyeleri de yükseltilebilir.

5. Sınıf Öğretmeni Adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin okudukları bölümü tercih nedenlerine göre değiştiği belirlenmiştir. Bölüm tercih nedeni kendi isteği olan öğretmen adaylarının diğer öğretmen adaylarına göre uyum düzeylerinin daha iyi olduğu göz önünde bulundurularak, üniversite sınavı sonucu yapacakları tercihlerde kendi isteklerinin göz önünde bulundurulması sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Abdullah, M. C., Elias, H., Mahyuddin, R., & Uli, J. (2009). Adjustment amongst first year students in a Malaysian university. *European Journal of Social Sciences*, 8(3), 496-505.
- Aktaş, Y. (1997). Üniversite öğrencilerinin uyum düzeylerinin incelenmesi: Uzunlamasına bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (13), 107-110.
- Aslan, S. (2015). Üniversite yaşamına uyum ölçeği'nin geliştirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [Hacettepe University Journal of Education]*, 30(4), 132-145.
- Atwater, E. (1987). *Psychology of adjustment: Personal growth in a changing world* (3rd ed.). NJ: Prentice Hall.
- Beydağ, K. D., Gündüz, A. & Özer, F. G. (2008). Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin eğitimlerine ve mesleklerine bakış açıları, meslekten beklentileri. *Pamukkale Tıp Dergisi*, 1(3), 137- 142.
- Blimling, G. S. & Miltenberg, L. J. (1981). *The resident assistant: Working with college students in residence halls* (2nd ed.). Dubuque, IA: Kendall/Hunt.
- Bülbül, T., & Acar Güvendir, M. (2014). Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerinin incelenmesi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 397-418.
- Ceyhan, A. A. (2006). An investigation of adjustment levels of turkish university students with respect to perceived communication skill levels. *Social Behavior and Personality*; 34(4), 367-379.
- Clinciu, A. I. (2013). Adaptation and stress for the first year university students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 78, 718-722.
- Çepni, S. (2005). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Trabzon: Erol Ofset.
- Dilekmen, M. (2007). Orientation program and adaptation of university students. *Psychological reports*, 101(3), 1141-1144.
- Duru, E. (2016). Üniversiteye uyum sürecinde yalnızlığı yordamada sosyal destek ve sosyal bağlılığın doğrudan ve dolaylı rolleri. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, (29) 13-22.

- Enochs, W. K., & Roland, C.B. (2006). Social adjustment to college freshmen: the importance of gender and living environment. *College Student Journal*, 40(1), 63–72.
- Erdoğan, S., Şanlı, H. S. & Şimşek Bekir, H. (2005). Gazi üniversitesi, eğitim fakültesi öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum durumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13(2), 479-496.
- Gadzella, B. M., & Carvalho, C. (2006). Stress differences among university female students. *American Journal of Psychological Research*, 2(1), 21-27.
- Gadzella, B. M., Masten, W. G. & Stacks, J. (1998). Students' stress and their learning strategies, test anxiety, and attributions. *College Student Journal*, 32, 416–422.
- Karahan, T. F., Sakdoğan, M., Özkamalı, E. & Dicle, A. N (2005b). Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum düzeylerinin denetim odağı ve atılganlık düzeyleri açısından incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (18), 6-15.
- Karahan, T. F., Sardoğan, M.E., Özkamalı, E. ve Dicle, A. N. (2005). Üniversite 1. sınıf öğrencilerinin üniversiteye uyum düzeylerinin sosyokültürel etkinlikler açısından incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (30), 63- 71.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Khamis, A., Yaakub, N. F., Shaari, A., Zailani, M. & Yusoff, M. (2002). *Adjustment to college life and academic performance among Universiti Utara Malaysia Students*. Unpublished Manuscript, Universiti Utara Malaysia, Kedah, Malaysia.
- Mercan, Ç. S. & Yıldız, S. (2011). Eğitim fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin üniversiteye uyum düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *HAYEF Journal of Education*, 8(2), 135-154.
- Özkan, S., & Yılmaz, E. (2010). Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum durumları (Bandırma Örneği). *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 5(13), 153-171.
- Sevinç, S. (2010). *Mersin Üniversitesi birinci sınıf öğrencilerinin akademik, sosyal, kişisel ve kurumsal uyumlarını olumsuz etkileyen faktörlerin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi.
- Sivrikaya, K. (1992). *Fatih eğitim fakültesi beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin uyum düzeylerinin belirlenmesi ve uyum düzeyleri arasındaki farklılıkların araştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sürücü, M. & Bacanlı, F. (2010). Üniversiteye uyumun psikolojik dayanıklılık ve demografik değişkenlere göre incelenmesi. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF)*, 30(2), 375-396.
- Wintre, M. G. & Yaffe M. (2000). First-year students' adjustment to university life as a function of relationship with parents. *Journal of Adolescent Research*, 15(1), 9–37.
- Yalım, D. (2007). *Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin uyumu: psikolojik sağlamlık, başa çıkma, iyimserlik ve cinsiyetin rolü*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

LEVELS OF UNIVERSITY LIFE ADAPTATION OF PRESERVICE PRIMARY TEACHERS

EXTENDED ABSTRACT

Individuals adapt to situations they encounter throughout their lives. The adaptation required for success is influenced by many factors. As each individual's situation in life is different from each other, the adaptation of individuals to the same situation also varies personally. The university life, which is the last step of the education received before professional life is taken, becomes a situation that the students are difficult to adapt to. Many students leave their families for the first time, come to a different city, make new friendships, and perhaps most importantly, for the first time in their education life, take responsibility as an adult individual. All these differentiations can lead to some problems in adapting to the university, which can affect student success and, naturally, professional life. The aim of this research is to determine the level of adaptation to university life of the primary school teacher candidates. For this purpose, the following sub-problems have been developed.

1. What is the level of primary school teacher candidates' adaptation to university life?
2. Do the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life differ significantly according to their gender?
3. Do the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life differ significantly according to the grade level they are studying?
4. Do the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life differ significantly according to their residence in high school?
5. Do the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life differ significantly according to their high school type?
6. Do the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life differ significantly from their accommodation?
7. Do the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life differ significantly according to their monthly spending?
8. Do the primary school teacher candidates' levels of adaptation to university life differ significantly according to their employment status?
9. Do the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life differ significantly according to their level of satisfaction with their preferences?
10. Do the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life differ significantly in their order of choice?
11. Do the primary school teacher candidates' levels of adaptation to university life differ significantly according to their preference reasons?

The survey model was used in the study the research was carried out with 86 teacher candidates studying in the Primary Teaching Undergraduate Program of the Faculty of Education of a public university in the Western Black Sea. A personal information questionnaire and Adaptation to University Life Scale developed by Aslan (2015) was used as a means of data collection in the

research. The scale consists of three factors; Personal Adaptation, Social Adaptation, and Academic Adaptation. The data obtained by the scale give information about the level of adaptation of the primary school teacher candidates to the university life and the factors affecting the level of adaptation.

At the end of the research, it was determined that the primary school teacher candidates' Personal Adaptation, Social Adaptation, and Academic Adaptation sub-dimensions and their level of adaptation to university life were high. At the end of the research, it was determined that the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life did not differ according to their gender, the type of high school they graduated from, their place of residence, monthly expenditure amounts, their employment status and the order they preferred the department they studied. At the end of the research, it was determined that the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life differs according to the level of the class they study, the type of settlement where the high school they graduated from, the level of their satisfaction with the department and the reasons for choosing the department they studied. At the end of the research; It was determined that the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life who are studying in the first grades is higher than the primary school teacher candidates who are studying in the 2nd and 4th grades. It was determined that the social adaptation levels of the primary school teacher candidates who studied high school in the metropolitan city were higher than the primary school teacher candidates who had studied high school in the province and district. It was determined that as the level of satisfaction of primary school teacher candidates increased, their level of adaptation to university life also increased. It has been determined that the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life is higher than the others, and the primary school teacher candidates' level of adaptation to university life is lower than the others.